

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSM/500/2/2010/AJ

Warszawa, 16 kwietnia 2010 roku

Szanowna Pani

Ewa Kopacz

Minister Zdrowia

Szanowna Pani Minister,

Analiza sytuacji małoletnich cudzoziemców, nielegalnie przebywających w Polsce wykazuje, że obowiązujące przepisy nie gwarantują im dostępu do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych. Nie są oni świadczeniobiorcami w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.), a co za tym idzie – nie są uprawnieni do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych.

Ratyfikowana przez Polskę Konwencja o Prawach Dziecka z 20 listopada 1989 roku nakłada na państwa-strony obowiązek dążenia do zapewnienia każdemu dziecku dostępu do opieki zdrowotnej (art. 24 ust. 1 Konwencji). Obowiązek zagwarantowania prawa do opieki zdrowotnej wszystkim dzieciom – niezależnie od sytuacji prawnej, w jakiej się znajdują – jest podyktowany przepisami art. 2 ust. 1 tejże Konwencji. Brak regulacji, przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych małoletnim cudzoziemcom, przebywającym w Polsce bez zezwolenia stosownych władz, uznać więc należy za nierealizowanie postanowień Konwencji o prawach dziecka, która stosownie do art. 87 ust. 1 Konstytucji jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), zwracam się do Pani Minister z prośbą o podjęcie inicjatywy w kierunku zmiany ustawy o świadczeniach zdrowotnych, finansowanych ze środków publicznych, poprzez rozszerzenie katalogu podmiotów, uprawnionych do świadczeń zdrowotnych o wspomnianą grupę dzieci.

z powrotem
Marek Michalak

MINISTER ZDROWIA

Warszawa,

2010 -05- 11

MZ-MD-0212-898-7/PK/10

**Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

Szarekomury Paweł Skibiński

W odpowiedzi na pismo z dnia 16 kwietnia 2010 r. znak [REDAKTED] w sprawie analizy sytuacji małoletnich cudzoziemców nielegalnie przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i dostępności dla tej grupy osób bezpłatnych świadczeń zdrowotnych uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami małoletni cudzoziemcy, którzy przebywają nielegalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mają w określonych sytuacjach dostęp do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych mają osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, inne niż świadczeniobiorcy, których uprawnienie jest uregulowane na zasadach określonych w przepisach odrębnych i umowach międzynarodowych.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1472 z późn. zm.), małoletniego bez opieki, wobec którego w decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy orzeczono o wydaleniu, pozostawia się w placówce opiekuńczo –

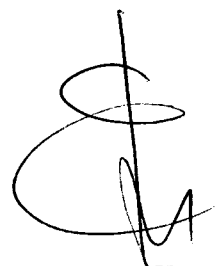
wychowawczej do czasu przekazania go organom lub organizacjom kraju pochodzenia, do których zadań statutowych należą sprawy małoletnich. Zgodnie z art. 68 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy w przypadku, o który mowa w ust. 1, koszty pobytu małoletniego bez opieki w placówce opiekuńczo – wychowawczej i koszty opieki medycznej są finansowane z budżetu państwa.

W art. 73 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zapewniona została opieka medyczna dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Art. 73 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy stanowi iż: „Opieka medyczna obejmuje świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie, w jakim osobom objętym obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym przysługuje prawo do świadczeń na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.”.

Na podstawie podanych regulacji można stwierdzić, iż cudzoziemcom nielegalnie przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (w tym małoletnim cudzoziemcom) przysługuje prawo dostępu do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych od momentu podjęcia przez nich próby zalegalizowania swojego pobytu. Jeżeli prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych miałyby dotyczyć także małoletnich cudzoziemców, których opiekunowie prawni lub faktyczni nie podejmują jakichkolwiek prób zalegalizowania pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, realizacja ww. prawa oznaczałaby otwarcie możliwości migracji także w celu uzyskania bezpłatnej opieki zdrowotnej.

Ewentualne podjęcie inicjatywy w celu poszerzenia dostępu do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych dla małoletnich cudzoziemców nielegalnie przebywających terytorium Rzeczypospolitej Polskiej należy do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z wypracowaniu suacurka

Ewa Kopacz